

PROTOKÓŁ

**z III spotkania Zespołu Lokalnej Współpracy
przeprowadzonego w ramach opracowania Planu zadań ochronnych**

dla obszaru Natura 2000

Łąki nad Młynówką PLH180041

w dniu 3 listopada 2015 r.

III spotkanie Zespołu Lokalnej Współpracy odbyło się w siedzibie Urzędu Gminy w Jaśle. Jego organizatorem była Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Rzeszowie. Celem spotkania było przedstawienie projektu 309/2014/Wn09/OP-XN-02/D „*Opracowanie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 wraz ze wzmocnieniem instytucji sprawującej nadzór nad obszarami Natura 2000 w województwie podkarpackim*”, w ramach którego opracowywane są obecnie plany zadań ochronnych na obszarze województwa podkarpackiego. Na początku spotkania przypomniano zasady funkcjonowania obszarów Natura 2000, następnie przedstawiono działania zrealizowane od poprzedniego spotkania Zespołu Lokalnej Współpracy. W dalszej części zaprezentowano szczegółowe zapisy dokumentacji w tym m.in. zagrożenia i propozycje działań ochronnych dla tego obszaru. Uczestnicy spotkania żywo reagowali na przedstawiane zagadnienia, podczas trwania spotkania odbyła się bardzo rzeczowa dyskusja dotycząca omawianych treści.

PROGRAM SPOTKANIA:

- Powitanie uczestników Zespołu Lokalnej Współpracy zaangażowanego w proces powstawania PZO oraz nakreślenie ram bieżącego spotkania. (RDOŚ w Rzeszowie).
- Krótkie przypomnienie podstawowych wiadomości na temat zasad funkcjonowania obszarów Natura 2000 w Polsce i na terenie Wspólnoty Europejskiej (wykonawca projektu PZO).
- Przedstawienie zakresu prac jaki był realizowany od poprzedniego spotkania Zespołu Lokalnej Współpracy (wykonawca projektu PZO).
- Przedstawienie zweryfikowanych wyników prac terenowych – inwentaryzacji gatunków i siedlisk przyrodniczych wraz z przedstawieniem ich oceny i perspektyw ochrony. (wykonawca projektu PZO).
- Przedstawienie zidentyfikowanych, zweryfikowanych potencjalnych i obecnych zagrożeń dla przedmiotów ochrony na obszarze Natura 2000. (wykonawca projektu PZO).
- Przedstawienie zweryfikowanych proponowanych działań ochronnych dla przedmiotów ochrony by udało się je zachować i dążyć do właściwego stanu ich ochrony (wykonawca projektu PZO).

- Przedstawienie działań, które będą realizowane przed zatwierdzeniem zarządzenia PZO (wykonawca projektu PZO).
- Podziękowanie za uczestnictwo i zamknięcie III spotkania Zespołu Lokalnej Współpracy. Przypomnienie wiadomości gdzie można znaleźć informacje po tym spotkaniu ZLW oraz kanałów komunikacji. (RDOŚ w Rzeszowie).

PROWADZĄCY I PRELEGENCI:

Barbara Antosyk – przedstawiciel Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Rzeszowie,
 Jakub Pełka – wykonawca Planu zadań ochronnych (EKKOM s.p. z o.o.) dla obszaru PLH 180041 Łąki nad Młynówką,
 Michał Węgrzyn - wykonawca Planu zadań ochronnych (Habitat Selection s.c.) dla obszaru PLH 180041 Łąki nad Młynówką,

UCZESTNICZY:

LP.	Instytucja	Imię i Nazwisko
1	RDOŚ Rzeszów	Barbara Antosyk
2	Nadleśnictwo Kołaczyce	Joanna Kraus - Przybyłowska
3	Urząd Gminy w Skołyszynie	Grzegorz Szański
4	Gmina Jasło, Radny	Stanisław Marszałek
5	Urząd Gminy w Jaśle	Beata Jagieła
6	Urząd Gminy w Jaśle	Grażyna Różycka
7	Gmina Skołyszyn	Wojciech Kras
8	Urząd Gminy w Jaśle	Henryk Motkowicz
9	Podkarpacki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Rzeszowie, Inspektorat Jasło	Andrzej Polakiewicz
10	Sołtys Trzciny	Jerzy Żurowski
11	Starostwo Powiatowe w Jaśle	Ryszard Hebda
12	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Jaśle	Stanisław Błasik

13	BP ARiMR w Jaśle	Jacek Hap
14	Habitat Selection S.c.	Michał Węgrzyn
15	Ekkom S.p. z o.o.	Joanna Nabielec
16	Ekkom S.p. z o.o.	Jakub Pełka

PRZEBIEG SPOTKANIA

Rozpoczęcie spotkania i prezentacje:

- Spotkanie rozpoczęła Pani Barbara Antosyk, która przywitała uczestników spotkania oraz przedstawiła wykonawców PZO. Przypomniała, że jest to trzecie spotkanie i przybliżyła zakres omawianych zagadnień. Podkreśliła, że jest to ostatnie z planowanych spotkań, ale ma ono nadal charakter roboczy, możliwe jest zgłaszanie uwag i wniosków, a dokumentacja może być jeszcze modyfikowana. Przypomniała, że prezentowane na spotkaniu treści nawiązują do dokumentacji zamieszczonej na stronach internetowych RDOŚ. Zasugerowała by uwagi do treści dokumentacji przekazywać na piśmie (lub elektronicznie) by można się do nich ustosunkować w dalszej części opracowania. Przypomniała, że wszystkie zgłoszone uwagi zostaną na pewno przedyskutowane i uwzględnione, a jeśli zostaną odrzucone to z pełnym uzasadnieniem. Wystąpienie zakończono informacją, że na stronie internetowej będzie znajdował się protokół z dzisiejszego spotkania sporządzony na podstawie nagrania, które nie będzie nigdzie dalej prezentowane. Wyjaśniła różnice pomiędzy omawianą na spotkaniu dokumentacją (znacznie szerszy zakres), a rozporządzeniem Dyrektora RDOŚ (stanowiącego akt prawa miejscowego). Wystąpienie zakończono informacją, że na stronie internetowej będzie znajdował się protokół z dzisiejszego spotkania sporządzony na podstawie nagrania, które nie będzie nigdzie dalej prezentowane.

- Następnie głos zabrał Pan Jakub Pełka (przedstawiciel EKKOM S.p. z o.o.). Po powitaniu uczestników przybliżył główne zapisy dokumentacji PZO. Prezentację rozpoczął od krótkiego przypomnienia czym jest Natura 2000, przedstawił tą formę ochrony przyrody jako swoisty drogowskaz dla działań w ramach zrównoważonego rozwoju. Krótco zaznaczył różnice w postrzeganiu Natury 2000 w Polsce i Europie. Pan Jakub wspominał także, że obszary Natura 2000 były wyznaczane na podstawie najlepszej bieżącej wiedzy przyrodniczej i objęto nimi najcenniejsze miejsca dla zachowania różnorodności przyrodniczej w kraju i Wspólnocie. Podkreślił wagę konsultacji społecznych i akceptacji zapisów PZO przez lokalne społeczności w zachowaniu przedmiotów ochrony N2000. Pokrótce opisał przebieg prac nad Dokumentacją, jakie miały miejsce od poprzedniego spotkania. Następnie przedstawił ogólny schemat prac nad Dokumentacją. Opisał przedmioty ochrony obszaru Łąki nad Młynówką wraz z ich pierwotną oraz zweryfikowaną oceną. Przeanalizował także zagrożenia dla poszczególnych siedlisk oraz opis działań ochronnych.

- Spotkanie zakończyło wystąpienie Pani Barbary Antosyk która przypomniała że dokumentacja znajduje się na stronach internetowych i zachęciła do ponownej lektury i wnoszenia uwag. Przypomniano że dokumentacja będzie aktualizowana i przed III spotkaniem na pewno wersja zaktualizowana również zostanie zamieszczona w internecie. Na zakończenie podziękowano uczestnikom za obecność na spotkaniu Zespołu Lokalnej Współpracy.

- Przedstawione prezentacje zamieszczone są na stronie internetowej RDOŚ w Rzeszowie (<http://rzeszow.rdos.gov.pl>) w zakładce „Plany zadań ochronnych”.

DYSKUSJA

Po prezentacji jak i w trakcie jej trwania głos zabierali uczestnicy, którzy prezentowali następujące poglądy:

- w nawiązaniu do opisywanego przez Pana Jakuba Pełkę płatu torfowiska (siedlisko 7140) rozpoczęto dyskusję pomiędzy Panią Barbarą Antosyk, a Wykonawcami Dokumentacji nad statusem tego siedliska. Czy będzie one ujęte w dokumentacji czy też nie. Wykonawcy zobligowali się do zweryfikowania oceny tego stanowiska.
- Pan Stanisław Marszałek zadał pytanie odnośnie lokalizacji tego siedliska. Pan Jakub Pełka obiecał pokazanie tego płatu w dalszej części spotkania.
- Przy opisie łągów Pan Jakub Pełka zapytał przedstawiciela Podkarpackiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych Pana Andrzeja Polakiewicza o prawidłowość zapisów dotyczących możliwości prac w obrębie koryta rzeki. Pan Polakiewicz zaakceptował przytoczone zapisy. Zapytał o kwestię usuwania drzew w korycie.
- Pan dr Michał Węgrzyn potwierdził, że dopuszcza się możliwość usuwania martwych drzew, tak aby zachować przepływ w korycie.
- Pan Andrzej Polakiewicz poprosił o wyjaśnienie zagrożenia dot. regulacji koryt rzecznych w kontekście budowy suchego zbiornika w pobliżu obszaru.
- Wykonawcy Dokumentacji przyznali się do braku dostatecznej ilości danych dot. tej inwestycji. Dr Węgrzyn dodał, że decyzja o lokalizacji tej inwestycji musi brać pod uwagę siedlisko świeżych łąk. Wspomniał o braku wiedzy nt technologii budowy i wyglądu zbiornika.
- Pan Polakiewicz wyjaśnił, że ma to być zbiornik suchy, który ma łapać wodę przy podwyższonych stanach rzeki. Opisał sposób działania zbiornika. Zwrócił jednak uwagę, że forma tego zbiornika została tak zaplanowana, aby jak najmniej ingerować w środowisko.
- Pani Barbara Antosyk zapytała czy czasza zbiornika będzie pozostawiona bez wysokiej roślinności.
- Pan Polakiewicz potwierdził, że w tej kwestii będą brane pod uwagę zalecenia RDOŚ.
- Dr Węgrzyn powiedział, że proponowane przez Pana Andrzeja Polakiewicza rozwiązania techniczne, w jego opinii nie powinny mieć wpływu na siedliska będące przedmiotami ochrony obszaru.
- Pan Andrzej Polakiewicz zwrócił uwagę na zamulanie zbiornika w wyniku powodzi i powstanie nowych siedlisk. Podał również przykłady zrealizowanych już inwestycji.
- Dr Węgrzyn zwrócił uwagę, że zamulanie jest czynnikiem korzystnym dla łągów. Ale spytał czy zamulanie spowoduje niszczenie łąk świeżych.
- Pan Polakiewicz przyznał, że jeżeli będą one porastać czasem zbiornika to w wyniku powodzi dojdzie do ich zamulania.
- Dr Węgrzyn podkreślił, że zamulanie łąk w wyniku powodzi jest zjawiskiem naturalnym, które w perspektywie długoletniej nie powoduje zaniku siedliska.
- Pan Andrzej Polakiewicz opisał stosowane zabiegi związane z zalewaniem łąk. Podkreślił, że w jego opinii nie spowoduje to zniszczenia siedliska. Zapytał również o konieczność ujęcia w Dokumentacji zapisów dot. negatywnego oddziaływania zbiornika na przedmioty ochrony

- Pani Barbara Antosyk wyjaśniła dlaczego zbiornik będzie miał negatywne znaczenie dla obszaru, podkreśliła jednak, że dopuszcza realizację tego zbiornika, jednak konieczne jest zwrócenie uwagi na negatywny wpis.
- Pan Andrzej Polakiewicz zaproponował treść zapisu akceptowanego przez Zarząd Melioracji. Zwrócił uwagę, że taki zapis umożliwi realizację tej inwestycji.
- Pan Jakub Pełka spytał o stan własności działek pod czaszą zbiornika.
- Pan Andrzej Polakiewicz zwrócił uwagę na różne stosowane rozwiązania. Wspomniał, że możliwy jest wykup działek zajętych przez budowlę. Jednak czasza zbiornika może być ciągle użytkowana.
- Pan Jakub Pełka potwierdził zmianę zapisu, na akceptowany przez Zarząd Melioracji.
- Pan Ryszard Hebda zwrócił uwagę na prywatną własność lasów. Poprosił o niewprowadzanie sztywnych zapisów dot. Planu Zarządzania Lasów w kontekście wycinania drzew.
- Pani Barbara Antosyk potwierdziła, że zapisy te już obecnie w Dokumentacji są znacznie złagodzone.
- Pan Jakub Pełka przyznał rację Przedmówcy zwrócił jednak uwagę na specyfikę stosowanych zapisów w Dokumentacji, zmierzającą do polepszenia stanu siedlisk.
- Pan Ryszard Hebda zwrócił uwagę, że większość właścicieli bardzo odpowiedzialnie korzysta z zasobów posiadanych lasów.
- przy omawianiu działań ochronnych Pani Barbara Antosyk zwróciła uwagę na podział działań na obligatoryjne i fakultatywne. Podkreśliła, że nie stoją one w sprzeczności z możliwością uzyskania dopłat. Nie będzie można natomiast prowadzić czynności prowadzących do przekształcenia siedlisk np. ich zabudowy.
- Pan Ryszard Hebda spytał jakie będą konsekwencje jeżeli rolnik zaorze łąkę, co spowoduje zniszczenie siedliska.
- Pani Antosyk stwierdziła, że najprawdopodobniej w takiej sytuacji pojawi się konieczność wszczęcia postępowania i taka osoba otrzyma nakaz przywrócenia na własny koszt siedliska. Natomiast na chwilę obecną sytuacja taka nie miała jeszcze miejsca.
- Pan Ryszard Hebda zauważył, że aby wszcząć postępowania konieczne jest zgłoszenie takiej szkody
- Pani Barbara Antosyk stwierdziła, że siedliska będą monitorowane co ok. 2 lata
- Dr Węgrzyn podkreślił, że utrzymanie odpowiedniego stanu siedlisk Natura 2000 będzie możliwe jeżeli wszystkie strony będą miały wolę się porozumieć. Sądy spowodują tylko zaognienie sytuacji. Dlatego Dokumentacja musi być stworzona w ten sposób, aby uwzględnić potrzeby wszystkich stron. Konieczne jest także poinformowanie rolników o ich zasobach, rozpropagowanie wiedzy o przedmiotach ochrony i interesowanie się Instytucji losem siedlisk. W przypadku braku zainteresowania wzrasta ryzyko zaorania łąki.
- Pan Stanisław Marszałek zwrócił uwagę, że brakuje poinformowania właścicieli o tym, że na ich działkach są siedliska naturalne. Oni o tym nie wiedzą, a przez to prawdopodobnie stan siedliska ulegnie pogorszeniu. Bez mechanizmów finansowania nie będzie

odpowiednich działań. Zapytał czy w przypadku niepodejmowania działań fakultatywnych nie będzie kar?

- Pani Barbara Antosyk potwierdziła, że nie będzie kar za niepodejmowanie działań. Stwierdziła, że w tej chwili RDOŚ nie ma środków na finansowanie działań obligatoryjnych. Natomiast na działania fakultatywne trwają starania o pozyskanie środków.
- Pan Ryszard Hebda zapytał czy jest nadzieja na takie dofinansowanie?
- Pani Barbara Antosyk potwierdziła, że w przypadku usuwania samosiejek istnieje taka możliwość. Konieczne jest uzyskanie środków zewnętrznych. Przyznała, że do Dokumentacji trzeba wprowadzić wzmiankę o konieczności informowania ludności. Zapytała zgromadzonych jaka jest najlepsza forma informowania ?
- Pan Stanisław Marszałek stwierdził, że najlepszą formą jest bezpośrednio informowanie właścicieli gruntów.
- Pan Andrzej Polakiewicz stwierdził, że część gruntów nie jest koszona ponieważ kiedyś czynność ta wykonywana była kosą, a teraz używany jest tylko ciężki sprzęt. Niestety nie wszędzie taki sprzęt wjedzie. Kiedyś cały płat łąki był koszony i nie było łęgów. Natomiast nie ma niebezpieczeństwa zaorania tych płatów ponieważ są one podmokłe. Podmokłość ta utrzyma się ponieważ nie można meliorować. Zakres możliwych prac warunkowany jest przez możliwość dostępu do tego terenu.
- Pan Stanisław Marszałek stwierdził, że brak koszenia wynika z braku zapotrzebowania na siano
- Pan Andrzej Polakiewicz stwierdził, że samo odkrzaczenie nie pomoże, łąki nadal będą się zawężać. Administracyjnie wprowadzenie Natury 2000 ograniczyło możliwość działania na tych obszarach. Zostaje tylko działalność zmierzająca do zachowania siedlisk. Konieczny jest bezpośredni kontakt z rolnikiem, a w zamian za dopłaty musi on wykonywać konkretne czynności, podczas gdy konkretnych rzeczy mu nie wolno.
- Pan Jakub Pełka zauważył, że w przypadku tak małych płatów siedlisk nie ma sensu wjeżdżać tam ciężkim sprzętem. Pozostałe płaty nie powinny być podmokłe
- Dr Węgrzyn potwierdził, że z uwagi na brak krów nie ma zapotrzebowania na siano. Dlatego płaty łąk nie są koszone. Wiele działek nie ma uregulowanego stanu własności.
- Pan Ryszard Hebda stwierdził, że RDOŚ nie ucieknie od tego problemu. Wskazał na potrzeby zawierania umów cywilno – prawnych.
- Pani Barbara Antosyk stwierdziła, że w sytuacji kiedy nie ma środków na finansowanie takich działań nie ma sensu zawierania umów. Z treścią umowy nie będzie problemów, problem jest z finansowaniem.
- Pan Jacek Hap przedstawiciel ARiMR zapytał czy możliwe są większe dopłaty konkretnie na siedliska w obrębie obszaru Łąki nad Młynówką?
- Pani Barbara Antosyk zaprzeczyła, aby była taka możliwość.
- Pan Stanisław Marszałek zauważył, że w chwili obecnej są tylko zakazy, a nie ma rekompensaty.

- dr Michał Węgrzyn podkreślił, że rolnik wie kiedy ma skosić łąkę, żeby krowa miała dobre siano, ale nie ma co zrobić z sianem
- Pan Stanisław Marszałek odpowiedział, że dopłaty spowodują, że rolnik znajdzie sposób na zagospodarowanie siana
- Pani Barbara Antosyk podkreśliła, że dopłaty rolnośrodowiskowe są rekompensatą za obniżenie rentowności działalności rolniczej. Działania obligatoryjne nie wprowadzają terminów koszeń
- Pan Stanisław Marszałek potwierdził, że rolnik jest świadomy kiedy i jak kosić trawę. Ale bez pieniędzy nie podejmie koniecznych działań.
- Pani Barbara Antosyk zapytała czy nie ma szansy na przystąpienie rolników do dopłat
- Pan Jacek Hap potwierdził, że część rolników na pewno z nich korzysta
- Pan Stanisław Marszałek dopowiedział, że Ci rolnicy, którzy mają na swoich gruntach płaty siedlisk na pewno pobierają dopłaty.
- Przy omawianiu łąk trzęślicowych Pani Barbara Antosyk zapytała, czy stwierdzony, wysoki poziom wód jest spowodowany tylko przez bobry. Co można jeszcze zrobić, aby tę wodę obniżyć? Czy możliwe jest regulowanie poziomu wód
- Pan Andrzej Polakiewicz stwierdził, że bobry są generalnie przyczyną wysokiego stanu wody, ale koryto również w sposób naturalny się zawęża.
- Pan Ryszard Hebda zapytał czy nie można wprowadzić zapisu dot. częściowej melioracji. ?
- Pan Andrzej Polakiewicz zauważył, że w tym przypadku, najlepiej nic nie robić, bo jest to nieopłacalne.
- Dr Michał Węgrzyn zauważył, że woda w tym siedlisku łąkowym pochodzi z rzeki, dlatego wprowadzono zapis o możliwości prowadzenia prac utrzymaniowych. Czy obejmują one także odmulanie?
- Pan Andrzej Polakiewicz stwierdził, że niestety nie. Prace utrzymaniowe obejmują jedynie prace na bardzo krótkich odcinkach. Na odmulanie potrzebny jest długi proces legislacyjny. Koszenie tego płatu powinno wystarczyć.
- Pani Barbara Antosyk potwierdziła, że Natura 2000 nie blokuje takich działań, tym bardziej jeżeli jest to korzystne dla siedliska
- Pan Andrzej Polakiewicz stwierdził, że każdą inwestycję można wykonać ale trzeba zwrócić uwagę na względy ekonomiczne.
- Pan Jerzy Żurowski wskazał na możliwość wykorzystania tablic przy domu ludowym, w celu przedstawienia informacji o Natura 2000 mieszkańcom
- Pani Barbara Antosyk obiecała zastanowić się jakie treści najlepiej przedstawić na takiej mapie (na tablicy informacyjnej).
- W odniesieniu do omawianego siedliska łąk trzęślicowych Pani Barbara Antosyk stwierdziła, że najlepiej zostawić zapis dotyczący koszenia, zapis dot. obniżenia poziomu wody jest niepotrzebny.

- Pan Ryszard Hebda zadał pytanie o sytuację, gdy sąsiednie pola do tych objętych kontrolą są zaniedbane, w kontekście ich oddziaływania na płaty chronione ?
- Pani Barbara Antosyk stwierdziła, że łąka jest siedliskiem stabilnym jeżeli jest regularnie koszona. Ciężko byłoby wyegzekwować takie działania na sąsiednich działkach. Gatunki inwazyjne nie będą zagrożeniem jeżeli płaty siedlisk łąkowych będą koszone
- w trakcie omawiania wskazań do dokumentów planistycznych, w kontekście Planów Urządzania Lasu pojawił się sprzeciw Pana Ryszarda Hebdy dotyczący zapisu dotyczącego ilości pozostawianego drewna.
- Próba wytłumaczenia i obrony zapisów w Dokumentacji przez Pana Jakuba Pełkę.
- Pani Barbara Antosyk podkreśliła, że to są tylko wskazania do uwzględnienia w Strategicznej Ocenie. Zwiększenie udziału martwego drewna bez podania wartości procentowych nie będzie spełniać swojej roli, bo zapewnia bardzo szerokie pole do interpretacji.

Na zakończenie prezentacji Pan Jakub Pełka obiecał przeanalizowanie zgłaszanych podczas spotkania postulatów. Podkreślił, że od III spotkania prowadzone będą prace nad projektem zarządzenia.

Pani Barbara Antosyk potwierdziła, że jest to ostatnie spotkanie. Projekt zarządzenia zostanie wywieszony na stronie internetowej. Będzie wtedy można zgłaszać uwagi i wnioski. Możliwe jest dodatkowe spotkanie i dyskusja nad projektem. Stwierdziła, że przewidziany jest 21 dniowy okres na zgłaszanie wniosków. Każda uwaga zostanie rozpatrzona. Podkreśliła, że zapisy Dokumentacji stanowią próbę wypracowania kompromisu pomiędzy właścicielami gruntów a potrzebami przyrody. Na koniec Pani Barbara zaprosiła do zapoznania się z projektem zarządzenia. Prośba o współpracę aż do podpisania rozporządzenia.

Po zakończeniu prezentacji i dyskusji zakończono spotkanie.

Protokół sporządzili:

Joanna Nabielec

Jakub Pełka